

KSAK Motorflygförbund

Verksamhetsberättelse

2017

Förelagd årsstämman 2018

1. Verksamhetsöversikt

KSAK-M är en rikstäckande ideell organisation med anslutning till både KSAK och FSF som grenförbund. Genom FSF är KSAK-M också ansluten till RF, FAI och EAS. KSAK-M är ansluten till EPFU.

I allt väsentligt har KSAK-M verksamhetsplan för 2017 följts.

2. Klubbbar och medlemmar

KSAK hade 4365 medlemmar anslutna via klubbbar och KSAK-M. Flygklubbarna bedöms fortsatt ha en tillströmning av medlemmar. Antalet anslutna flygklubbar är 118 vilket är en minskning med två. Det rör sig om flygklubbar som sedan en tid saknat verksamhet.

3. Flygtidsuttag

Det saknas idag en tillförlitlig flygtidsstatistik för klubbflyget. Under senare år har dock uttaget varit lågt jämfört med tidigare. Problemet finns i första hand i glesbygden. Flygklubbar i södra och mellersta Sverige är livskraftiga. Norra Norrland och Södra Norrland behöver stöd från kansliet och en vitalisering är nödvändig framför allt i Norra Norrland. Stockholmsområdet har sin speciella problematik med brist av flygplatser. En aktivering av lobbying för anläggning ny flygplats i Stockholmsregionen har påbörjats under 2017.

4. Organisation

4.1 Styrelsens sammansättning

- Ordförande Henry Lindholm
- Region S Sven E Andersson
- Region V Dick Nyvall
- Region Ö Karl-Ivar Karlsson
- Region SN Jim Eriksson
- Region NN Sören Bergmark
- Regionsoberoende, vice ordf. Göran Berséus
- Regionsoberoende Håkan Carlsson
- Regionsoberoende Hans Dunder
- Regionsoberoende Hans Pålsson
- Regionsoberoende Jan Swärdstedt
- Adjungerad Niklas Larsson
- Adjungerad Karl Andersson
- Personalrepresentant. Adjungerad Kia Engskog
- Valberedningen. Adjungerad Bengt Olofsson
- Generalsekreterare. Adjungerad Lars-Charter Andersson

Styrelsen har under året haft 11 protokollförda sammanträden. Ett möte genomfördes under två dagar och ett under en dag och var inriktade på strategifrågor, verksamhetsinriktning och prioriteringar.

4.2 Anställda vid kansliet

Nedanstående personal har oberoende av sina formella anställningar nyttjats gemensamt för KSAK och KSAK-M

- Generalsekreterare och flygchef Lars-Charter Andersson
- Generalsekreterare och flygchef Rolf Björkman
- Inspektör UL, teknisk inriktning Matti Sipilä (halvtid)
- Inspektör UL, operativ inriktning Håkan Ahlström (halvtid)
- Även skolchef KSAK-M UL-flygskola
- Kamrer Kia Engskog
- Assistent Ulla Bornholm (deltid)

- Assistent Christina Blom (deltid)
- Assistent Tomas Backman (deltid)

En provanställning avseende rollen som administratör föll inte väl ut. Christina Blom provanställdes under våren 2017 för att ta över Ulla Bs arbetsuppgifter. Christina fick inte förlängt. Tjänsten har hjälpligt klarats genom att Ulla B tjänstgjort på deltid efter behov.

För att klara eftersläpning inom den delegerade verksamheten har extra arbetstid tagits ut av Matti Sipilä och hans företrädare, Tomas Backman, har också tjänstgjort på deltid under hela året 2017. Rolf Björkman avslutade sin anställning 1 september 2017. Lars-Christer Andersson började sin anställning 21 augusti och tillträdde som Generalsekreterare 1 september 2017.

4.4 Representation i andra organisationer

FSF Styrelse: Henry Lindholm, Håkan Carlsson, suppleant

På delegation från FSF:

Europe Air Sports (EAS): Henry Lindholm, Rolf Björkman Suppleant

FAI Medical Commission (CIMP): Henry Lindholm (v.president), (John Grubbström suppleant)

FAI Environmental Commission (EnvC): Dick Nyvall

FAI Microlight and Paramotor Commission(CIMA): Hans Pålsson

Direkt ansluten:

European Powered Flying Union (EPFU): Henry Lindholm

European Microlight Federationa (EMF): Hans Pålsson

4.5 Lokalisering

Kanslifunktionen är integrerad mellan KSAK och KSAK-M och samlokaliserad med KSAB Pilotshop i lokaler i Kista. Hyreskontraktet sades upp i november. Lokalerna är inte ändamålsenliga och är i dag för stora.

5. Information

Intern information

KSAK-M informationsverksamhet har varit helt integrerad med KSAK:s. Informationsflödet till medlemmarna har varit omfattande.

Medlemstidningen Pilot Briefing har utkommit med fyra nummer vilket är målsättningen. Samtliga nummer producerades internt inom KSAK-M/KSAK kansli genom Rolf Björkman.

Direktinformation i form av "nyhetsbrev" via mejl når de flesta medlemmarna och har varit förhållandevis varit låg under hösten 2017. Även formell information har annonserats via mejl och publicerats på KSAK/KSAK-M hemsida.

Vid genomförda regionmöten har information varit en mycket viktig del.

Sedan hösten 2017 görs en översyn av kansliets kommunikation, infrastruktur och kommunikationsstrategi med kommunikationskanaler. Arbetet färdigställs under 1 kvartalet 2018 och implementeras därefter.

Extern information

För åttonde året i rad svarade KSAK-M för att Motorflygets dag arrangerades över hela landet. Styrelsen har bedömt att detta är en viktig aktivitet. Det lokala engagemanget ökar för varje år.

Projektet "Danny" har fallit väl ut under 2017 med många följare. Danny har ännu inte avslutat sin certifikatutbildning.

6. Södra region

Regionföreträdare Sven E Andersson

Två regionträffar har arrangerats under året med början i Eslöv i maj. Tankar och beslut kring Eslövs re-vitalisering av sin Cessna diskuterades, och var ytterligare ett exempel på hur flygplansflottan kan hållas igång. Vidare demonstrerade Skånska Gyrokooperklubben sin säkerhetsportal med ett innehåll och upplägg väl värt att pröva i fler klubbar. Blackwing visade såväl maskin som fabrik, och det är imponerande att se vad som är möjligt om bara drivet finns.

Nästa träff var förlagd till ATCC Malmö där regelverket samt förslag på nya viktklasser avhandlades. ATCC Malmö gav sin bild av säsongen med bl.a. statistik och exempel på luftrumsintrång – det sker fortfarande intrång som Pelle Pilot hade kunnat undvika om han var förberedd och påläst. KSAB Pilotshop samt KSAK's nya GS Lars-Christer Andersson presenterade tankar och idéer för framtiden.

Elevtillströmningen till flygskolorna i syd visar stora variationer, och återigen tycks LAPL och moderna maskiner ha en positiv inverkan på attraktionen.

F.ö. är läget på den sydsvenska flygfronten generellt gott, och de traditionella matkvällarna på olika flygklubbar utvecklas ständigt och sprider sig.

7. Västra region

Regionföreträdare Dick Nyvall

Ett regionmöte hölls på Säve under våren med 6 deltagande klubbar. Ämnen för dagen var situationen på Säve, och vårt General Aviation Innovation Centre, samt en genomgång av Kjell Folkesson från Flygsportförbundet om vad SISU är och vad de kan hjälpa klubbarna med. Mötet var samordnat med Staffan Wornings Haveriutbildning som genomfördes för intresserade klubbar på eftermiddagen.

På höstmötet i Borås var det betydligt fler besökande klubbar (12st), bland annat eftersom vi kunde locka med besök av vår nye Generalsekreterare, Lars-Christer Andersson som reflekterade kring nuläge och framtid för sin nya roll. Mötet fokuserade också på att låta närvarande klubbar presentera sig och dela med sig av erfarenheter samt på information om DTO, som tillhandahållits av Niklas Larsson även om jag själv fick nöjet att framföra den till församlingen.

Klubbarna rapporterar en del negativa signaler kring flygfälten och det ständiga hot mot deras överlevnad som verkar finnas samtidigt som det positiva många gånger överväger med god tillströmning till flygskolorna och hög aktivitetsnivå. Det finns stora förväntningar framåt på vad det nya upplägget med stegen UL-LAPL-PPL ska kunna ge samt KSAK:s förenklingsarbete som exemplifieras av Niklas arbete med mallar och stöd till RF- och DTO-ansökningar.

8. Östra regionen

Regionföreträdare Karl-Ivar Karlsson

Vid höstens regionmöte har Arbetsgruppen för samverkan mellan klubbarna redovisat sitt INFO- och avtalsförslag. Klubbarna har tagit med arbetet hem för att se om det är något man vill gå vidare med. Under våren har regionföreträdaren och Staffan Worning från Örebro träffat ett antal klubbstyrelser, dock ej alla, och pratat igenom synen på sin egen verksamhet, administrativ och operationellt inklusive skolverksamhet. Men även lagt synpunkter på vad det lätta allmänflygets riksorganisation kan bidra med. T.ex. utökade antal blänkare från lokala arrangemang i Pilot Briefing, eller ett annat förslag att man ska hjälpa till med

kontakter Flygsportförbundet och SISU för styrelseutbildning. Kassörerna i klubbarna kan också behöva stöd. Alla ser fram emot nya flygskolor, DTO, men önskar mer info om genomförandet.

När det gäller kassörer och ekonomi, har vi tipsat om SISU-utbildning och att för Spaka-Självdagar titta, vad som ytterligare behövs för att kunna genomföra en "bygdeutvecklingsdag" med bidrag från LEADER, EU-förordning med lokala inriktningar via Jordbruksverket. Flygsäkerhet har varit uppe hos alla besökta klubbar och där har regionen i samarbete med Staffan Worning genomfört haveriutbildningar. I Västerås vände man sig till ett tiotal närliggande klubbar och fick med representanter från både motor och segel, så väl som verkstad, bränsleansvarig och flygskola. Ett lyckat recept som visade sig vara väldigt värdefullt vid avslutningens grupparbete med hur man nu med nya färdigheter tog hand om en simulerad situation, som liksom i verkligheten, hela tiden fick ny info att bearbeta. Alla gick hem med vetskapen, att "lådan är hjärtat".

Sent under hösten kom så äntligen Transportstyrelsen med inbjudan till utbildningsansvariga på RF-skolor, för att beskriva DTO-skolans genomförande. Mötet hölls första helgen i december, varför regionen breddade informationen till alla klubbar, där Niklas Larsson från KSAK presenterade utkastet till KSAK-mallar för ansökan om DTO, Declared Training Organisation, den andra helgen i december. På den regionträffen presenterades också KSAK:s nya Generalsekreterare Lars-Christer Andersson.

9. Region Södra Norrland

Regionföreträdare Jim Eriksson

Under året har det arrangerats 2 regionmöten. Helgen den 13 till 14 maj genomfördes regionmöten på Lemstanäs och Optands flygfält. Uppslutningen till träffarna får anses vara bra med hänsyn till årstiden och alla aktiviteter som då finns på agendan. Till Lemstanäs kom 13 piloter som representerade 7 föreningar. Till Optands flygfält kom 28 piloter som representerade 3 föreningar.

Åsa Persson från FPC ESSA gästade bägge mötena och hade nyttig och lärorik genomgång/repetition av AROWeb.

KSAK representerades av Niklas Larsson, Karl Andersson, undertecknad samt vår styrelseordförande Henry Lindholm som informerade om KSAK och det aktuella läget.

Allmänt kan sägas att stämningen är god i flygklubbarna och man ser ljus på framtiden. Vissa flygklubbar sticker ut lite extra med arrangemang som lockar allmänheten, ex. Västra Gästrike Flygklubb som arrangerade Fly-In & Speedweekend 2017 på Storsjöns i Årsunda. 40 flygande farkoster besökte evenemanget. Andra klubbar har genomfört "prova på flygningar" bl.a. Söderhamns Flygklubb som fick ett stort antal ungdomar att komma och prova på flygningen. Kanske såddes det något frö ("flyghavre") som kan tänkas vilja utbilda sig. I Ludvika Fk planerar man för "Ludvika svängen" som är en ranking tävling inför VM. Flygskolningen UL/LAPL/PPL sker med varierande intensitet och intresset är stort för vad GA-Roadmap kommer att ge i lättnader.

Östersunds Fk firade 80-års jubileum under sensommaren.

Åsa Persson höll som vanligt en mycket givande genomgång på AROWeb, mycket uppskattat bland de närvarande.

Niklas Larsson fängslade åhörarna totalt med sin genomgång av nya regler för utbildning till LAPL/PPL/IR, nya möjligheter för en PPL pilot att bli flyglärare, nya regler för tekniskt underhåll av flygplan samt Danny Saucedo projektet. Niklas gjorde ett starkt intryck hos mötesdeltagarna.

10. Region Norra Norrland

Regionföreträdare Sören Bergmark

Regionen är vidsträckt inget gemensamt regionmöte har hållits under året. Skogsbrandbevakning, viltspårning och FFK-flygningar har gett goda tillskott till flygklubbarna. För många mindre flygklubbar har det varit livslinan som gjort att klubben fortlever. Stora delar av inlandet är avfolkningsområde. Kusten och stråket upp till Kiruna är de huvudsakliga områdena som fortfarande har livskraft. Vi har två kategorier av personal som det råder brist på. Det är flyglärare och flygläkare.

Flyglärare med flygutbildning saknas på många platser och det kan bli långa bilresor om någon vill ta flygcertifikat. Umeå, Luleå är väl försedd med flygutbildning. Men det finns även delvis flygutbildning längre norrut. En utbildning av LAPL lärare kan var inkörspporten att få fler medlemmar i flygklubbar där medlemsantalet idag stadigt minskar. En på orten bofast person med annat jobb som kompletterar sitt PPL med lärarbehörighet skulle underlätta mycket. Skolar på sin fritid två till tre elever per år.

Flygläkare är ett problem för inlandet. Ett flertal flygläkare har pensionerat sig. Gällivare, Luleå, Öjebyn har fasta flygläkare. Umeå har också en flygläkare som i huvudsak servat segelflygare. En av flygläkarna i norr har mottagning vissa dagar i Skellefteå, Piteå jobbar i övrigt för Försvarshälsan i Boden.

11. Styrelsens prioriterade arbete

Styrelsens arbetsformer och arbetsinriktning har setts över och under året påbörjat en ny fas som skall nå sin slutliga form under första kvartalet 2018.

Den nya organisationen omfattar ett antal permanenta utskott:

- **Verkställande utskott (VU):** Henry Lindholm (ordf), Göran Berséus (vice ordf), Hans Pålsson och GS.
- **Finansutskott (FU):** Göran Berséus (ordf), Lars-Charter Andersson och Kia Engskog.
- **Kommunikationsutskott:** Hans Dunder (leder), Hans Pålsson och Jan Swärdstedt.
- **Tävlingsutskott (TU):** Håkan Carlsson (leder). I övrigt deltar utsedda i tävlingsorganisationen.

Tillfälliga utskott som inrättades och fortlever tills vidare efter behov:

- **Utbildning med huvudinriktning LAPL och DTO:** Niklas Larsson och efterhand tillfälligt utsedda.
- **UL:** Hans Pålsson
- **Flygplatser:** Hans Dunder (leder) och Karl-Ivar Karlsson.

12. Utbildning

12.1 Central utbildning

Motorflygchefskurs genomfördes i december månad 2017 med Rolf Björkman som kursledare. 20 deltagare medverkade vilket är normalt och fullgott deltagande.

12.2 UL-utbildning

Flyginstruktörskurs (FIK) UL planerades men ställdes in p g a för få anmälda. Seminarium för flyginstruktörer UL genomfördes med stort antal deltagare under två dagar. Seminarium för besiktningsmän UL genomfördes under två dagar.

12.3 Manualer

Under hösten har kansliet lagt fram en plan för att digitalisera kansliet samtliga manualer. Arbetet påbörjas under 2018.

13. Internationellt arbete

- KSAK-M ordförande har som svensk representant deltagit i årsmöte med General Aviation Commission (GAC) i Paris.
- Henry Lindholm har som svensk representant och för FSFs räkning deltagit i Presidents Meeting med Europé Air Sport (EAS) i Bryssel.
- Henry Lindholm har som svensk representant och som vice president i denna kommission deltagit i FAI s Medical Commission (CIMP) årsmöte i Rom.
- Hans Pålsson har som KSAK-Ms deltagit som svensk delegat i möte i EMF (UL).
- Hans Pålsson har som svensk representant och för FSF deltagit i FAI Microlight and Paramotor Commissionens(CIMA) årsmöte i Lausanne
- Lars-Christer Andersson har deltagit i den nordiska samverkansorganisationen NCM och i dess förmöte Pree NCM, båda i Sverige.

14. Flygsäkerhet

Under 2017 inträffade något fler haverier än tidigare år haverier med klubbflygplan. Ett haveri med Annex-II-flygplan resulterade i 1 omkommen.

15. Ultralätt flyg

Vår UL-verksamhet kan indelas i tre delar.

- Den del som kan betraktas som intressefunktion för UL ingår som integrerad del i hela KSAK-M verksamhetsberättelse.
- KSAK-M UL-flygskola som är huvudorganisationen för all UL-utbildning i Sverige.
- Den från Transportstyrelsen delegerade tillsynen över UL-systemet i form av myndighetsutövning.

Som andel av det totala fritidsflygandet i Sverige fortsätter UL att växa men har i reella tal stagnerat under senare år. Intresset för den nyaste grenen, gyrokopter, har planat ut.

36 klubbar hade tillstånd att bedriv certifikatutbildning i KSAK-M UL-flygskola. Lärarkåren räknar totalt ca 93 behöriga UL-instruktörer, inklusive ett antal PPL-FI.

Utbildningen har fungerat bra. 9 av flygklubbar med tillstånd att bedriva UL-utbildning besöktes. Kombinerade verksamhetskontroller med den delegerade verksamheten genomfördes.

Instruktörskurs UL ställdes in som följd av för få anmälda. Istället genomfördes formationsflygkurs.

Under hösten genomfördes ett välbesökt utbildningsseminarium för UL-flyglärare med huvudinriktning på flygsäkerhet.

Den delegerade verksamheten är genomförd i enlighet med avtal om delegering undertecknat av Transportstyrelsen 2016-12-21 och KSAK-M 2017-12-29. Det förlängda avtalet är signerat av KSAK-M 2017-12-19. Gällande delegering TSA 2016-465 förlängd till 24 maj, 2018.

Verksamheten har följt Verksamhetsplan 2016 delegerad verksamhet daterad 2015-11-30. KSAK-M redovisade ett beräknat kostnadsutfall på 1082 kkr för att genomföra verksamheten att jämföras med ersättningsnivå på 810 kkr. Den största delen av tilldelade medel har gått till löner och fasta kostnader. Arbetstiden för den tekniska delen har inte räckt varför mertid

och extra personal har krävts. En större arbetsbörda har även lagts på den verksamhetsansvarige. Det verkliga utfallet har därför blivit högre än det beräknade. De kortsiktiga målen för 2016 i verksamhetsplanen har i huvudsak nåtts men förseningar har uppstått gällande handläggning av typaccepteringar. Krafttag mot detta problem har genomförts under årets andra halva. Ny procedur vid typintygssärenden etableras i början av 2018.

Den aktivitetsplan i verksamhetsplanen som redovisats har i stort följts.

En omfattande revision av UL-handboken genomfördes. Revision 4 i december 2017. Transportstyrelsen genomförde ingen verksamhetskontroll som utförts av Transportstyrelsen under 2017. Några kvarvarande anmärkningar sedan tidigare har åtgärdats genom revisionen av UL-handboken. Ny verksamhetskontroll från TS förväntas att utföras i maj 2017.

Tillsyn

Under 2016 har KSAK-M

- utfärdat 233 flygtillstånd för ultralätta flygplan vilket är en lätt minskning jämfört med förra året.
- Utfärdat 7 miljövårdighetsbevis i samband med modifiering, ändrade typintyg och överföring från EAA.
- utfärdat typaccepteringar för nya typer, för revisioner av typintyg vid modifiering eller vid import, mottagit överföringar från EAA för sammantaget ett antal ultralätta flygplan
- genomfört modifieringsärenden
- genomfört reparationsärenden

Inför utfärdande av alla tillstånd har personal ur KSAK-M besiktningsmannorganisation genomfört besiktningar som lett till godkännanden.

Uppföljning

Vi har besökt 9 flygklubbar med UL-verksamhet under 2017.

Flygsäkerhet

11 haverier med ultralätta flygplan inträffade under året. Två personer omkom i samband med UL-haverier under 2017. KSAK-M har följt upp samtliga inträffade haverier och undersökt dem närmare efter bedömt behov. Det innebär att omfattningen av de olika uppföljningarna har varierat. De flesta av haverierna har resulterat i erfarenhetsinformation som vi bedömer har god inverkan på flygsäkerheten och gynnar fortsatt positiv utveckling. En översyn av hur flygsäkerheten bör förbättras har påbörjats under hösten 2017.

16. Teknik

Behovet att byta till modernare flygplanspark är ett växande behov för många flygklubbar. KSAK-M följer upp området för att framöver kunna stötta klubbarna i denna process.

17. Miljö

Det ligger i KSAK-M inriktning att övertyga flygklubbarna om de möjligheter till miljöförbättring som kan stå till buds när det gäller anskaffningen av nya flygplan genom att

- Behovet av blyad bensin minskar ytterligare
- Fler aktörer på marknaden tillhandahåller blyfritt flygbränsle vilket sänker priserna
- Bränsleförbrukningen minskar kraftigt och passerar i vissa fall hälften
- Övriga utsläpp minskar

Detta är i enlighet med KSAK/KSAK-M miljöpolicy.

18. Försäkringar

Genom avtal med Inter Hannovers har höga rabatter på kaskoförsäkringen under vissa villkor för flygklubbarnas flygplan givits. KSAK-medlemmar som äger egna flygplan får rabatter på kaskodelen.

19. Avgifter

De direkta avgifterna från Transportstyrelsen för privatflyget har ändrats marginellt på senare år. Vi kan notera en viss justering till lägre kostnader.

20. Tävlingsverksamhet

20.1 Internationellt arbete

Se moment 13 Internationellt arbete.

20.2 Nationella tävlingar

SM i Precisionsflygning och Civil Flygfemkamp (CFFK)

2017 var vi inte med på SM veckan utan arrangerade SM i samarbete med Linköpings FK, som ställde upp på ett föredömligt sett. SM mästare i precisionsflyg 2017 blev Lars-Inge Karlsson Gävlebygdens FK och SM mästare i CFFK blev Åse Kristofferson Söderslätts FK. Lagtävlingen i precisionsflyg vanns av Gävlebygdens FK (Lars-Inge Karlsson och Anders Hellström). Det var inga lag med i CFFK.

Rikslandningen

Antalet deltagare i Rikslandningen 2017 var 37 st från 8 olika klubbar och tillsammans genomfört 341 landningsserier om 4 landningar. Av dessa 37 så har 32 gjort minst två landningsserier vardera. Rikslandningsmästare 2017 blev Lars-Inge Karlsson Gävlebygdens FK, Lars-Inge hade totalt 5 prickar på sina två landningsserier.

Riksnavigeringen

Antalet deltagare i Riksnavigeringen var 33 från 10 flygklubbar. Dessa 33 deltagare har tillsammans flugit 67 navigeringsrundor. Riksnavigeringsmästare 2017 blev Claes M Johansson Västerås FK med 51 prickar. Han vann även klassen för dem som någon gång deltagit i SM. I klassen för dem som ej deltagit i SM segrade Martin Kjällman NV Skånes FK.

Vi mäter också aktiviteten hos klubbarna där en Rikslandningsserie och en Riksnavigeringsrunda ger en aktivitet vardera. Sedan räknas aktivitetspoängen fram i förhållande till antalet medlemmar i klubben. Den mest aktiva klubben förhållande till antalet medlemmar var även detta år Norbergs Fk. Den klubb som hade flest aktiviteter totalt var Gävlebygdens FK.

Övriga nationella tävlingar

- Ludvikasvängen (precision) genomfördes med 13 deltagare. Vinnare Lars-Inge Karlsson.
- Gävle Ranking (precision) genomfördes med 15 deltagare. Vinnare Roland Olsson. Dessa 2 tävlingar tillsammans med SM är våra rankingtävlingar.

20.3 Internationella tävlingar

Vi deltog med fullt lag på WPFC (Precisions VM) som 2017 gick i Spitzerberg i Österrike. Laget bestod av: Claes M Johansson 16, Erling Lindholm 24, Roland Olsson 31, Håkan Sjöberg 37 och Henry Mattson 50. Laget i landning placerade sig på 4:de plats. Lagledare var Ann-Sophie Tersmeden och med som domare var Håkan Carlsson. Det var 15 länder med totalt 63 deltagare som deltog på WPFC 2017.

NM i precisionsflygning

Norge arrangerade 2017 års NM det hölls i Starmoen som ligger utanför Elverum. Nordiskmästare 2017 blev Lars-Inge Karlsson Sverige. Lars-Inge var även med i det svenska laget som tog hem lagsegern där även Claes M Johansson ingick.

20.4 Resultat

Alla årets resultat finns på hemsidan <http://ksak.se> under Tävlingar.

21. Nyttoflyg/bruksflyg

Nya regler har kommit från Transportstyrelsen avseende nyttoflyg/bruksflyg genom NAT OPS 2019 bestämmelser för flygsäkerhetsmässiga villkor. KSAK-M har under 2017 rätten att arbeta med Brandflygstillståndet enligt BCL D-3.1. KSAK-M har tillstånd att utfärda bruksflygtillstånd med i princip samma villkor som tidigare gällt hjälpflyg. Detta har varit ett mycket stort framsteg för en viktig men hotad verksamhet. Det utfärdades 30 st bruksflygtillstånd.

22. KSAB

KSAB ägs sedan ett antal år helt av KSAK-M (90 %) och KSAK (10 %). Styrelseordförande var KSAK/KSAK-M Göran Berséus. Dessutom ingick Lars-Christer Andersson och Sven E Andersson från KSAK/KSAK-M som styrelserepresentanter. Övriga styrelseledamöter var Rolf Björkman, Arne Nylén och Susan Fritz (VD). Ekonomin i bolaget är sedan ett par år stabil. För 2017 förelåg mindre försäljningsökning men bättre positivt resultat än budget. Se bilaga 2.

23. Ekonomi

KSAK-Ms ekonomi är stabil. Verksamheten under 2017 har i stort följt planerna. Resultatet för 2017 blev något sämre än väntat genom att löneskulder, nyrekrytering och infrastrukturen har uppdaterats.

Motorflygförbundet KSAK

RESULTATRÄKNING

	<u>2017-01-01</u>	<u>2016-01-01</u>
	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>

Rörelsens intäkter

Not

Medlemsavgifter	1	1 233 690	1 226 610
Transportstyrelsen	3	810 000	885 000
Ultralättintäkter		290 460	294 657
Hjälpflygintäkter		64 061	55 644
Medlemsinformation		123 600	129 820
Flygsportintäkter	2	189 088	166 530
Övriga intäkter		<u>0</u>	<u>0</u>
		2 710 899	2 758 261

Rörelsens kostnader

Utbildning och information		-928 836	-703 473
Flygsport		-179 686	-92 715
Internationella kostnader		-34 871	-30 855
Personalkostnader		-1 516 780	-1 482 053
Avskrivning inventarier		-5 944	-18 569
Övriga rörelsekostnader		<u>-715 722</u>	<u>-396 140</u>

	-3 381 839	-2 723 805
Rörelseresultat	-670 940	34 456
<u>Resultat från finansiella investeringar</u>		
Ränteintäkter	5 200	12 653
Ränte-och bankkostnad	<u>-17 243</u>	<u>-22 962</u>
	-12 043	-10 309
Årets resultat	-682 983	24 147

Not 1

Medlemsbidrag från FSF ingår med 188.190 k

Not 2

Bidrag från FSF ingår med 188 089.

Not 3

Delgerad tillsyn UL 810.000kr.

ke180209

Motorflygförbundet KSAK
BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Anläggningstillgångar		
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>		
Inventarier	<u>11 889</u>	<u>0</u>
	11 889	0
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>		
Aktier KSAB	<u>4 148 190</u>	<u>4 148 190</u>
	4 148 190	4 148 190
Summa anläggningstillgångar	4 160 079	4 148 190
Omsättningstillgångar		
<u>Kortfristiga fordringar</u>		
Kundfordringar	122 939	39 096
Övriga kortfristiga fordringar	204 952	200 000
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	<u>89 213</u>	<u>59 002</u>
	417 104	298 098
<u>Kassa och bank</u>	<u>768 102</u>	<u>2 153 373</u>
Summa omsättningstillgångar	1 185 206	2 451 471
SUMMA TILLGÅNGAR	5 345 285	6 599 661

EGET KAPITAL OCH SKULDER

<u>Fritt Eget kapital</u>		
Balanserad vinst	4 222 422	4 198 275
Årets resultat	<u>-682 983</u>	<u>24 147</u>
	3 539 439	4 222 422
Summa eget kapital	3 539 439	4 222 422
<u>Kortfristiga skulder</u>		
Leverantörsskuld	16 535	61 959
Övriga kortfristiga skulder	114 877	190 973
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<u>526 434</u>	<u>376 307</u>
	657 846	629 239
Summa kortfristiga skulder	657 846	629 239
<u>Långfristiga skulder</u>		
Lån KSAK	<u>1 148 000</u>	<u>1 748 000</u>
Summa långfristiga skulder	1 148 000	1 748 000
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	5 345 285	6 599 661

KSAK Motorflygförbundet tackar sina huvudorganisationer KSAK och FSF, sina klubbar med dera medlemmar, myndigheter och samarbetsorganisationer för ett gott samarbete under 2017.

Styrelsen tackar också den anställda personalen för ett gott och lojalt arbete.

Stockholm i mars 2018

Henry Lindholm
Ordförande

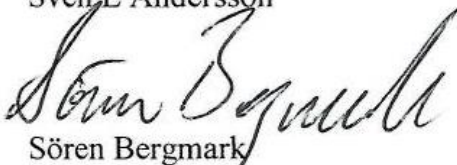
Lars-Christer Andersson
Generalsekreterare

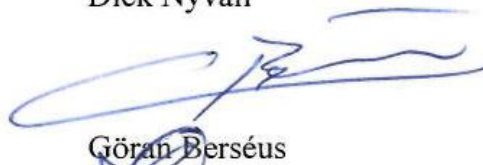
Sven E Andersson

Dick Nyvall

Sören Bergmark

Göran Berséus

Håkan Carlsson

Hans Dunder

Jim Eriksson

Karl-Ivar Karlsson

Hans Pålsson

Jan Swärdstedt

Vår revisionsberättelse har lämnats den

Staffan Svedin
Auktoriserad revisor

Carl Lindhé
Lekmannarevisor

KSAB

Kungliga Svenska Aeroklubben Service AB

Bolagets verksamhet är starkt inriktad på produktion och försäljning av produkter och tjänster till Kungliga Svenska Aeroklubbens (KSAK) medlemmar, flygklubbar, flygskolor, flygföretag och övriga intressenter.

KSAB har försäljning i Kista, på webben och en filial i Västerås.
Inför näthandeln har även domännamnet www.pilotshop.se lanserats.

Affärsidén är att genom både näthandel och butiksförsäljning förse den svenska pilotkåren och andra intressenter med flyganknutna produkter.
KSAB satsar på kvalitetsprodukter, service och kundsamverkan.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret:

Under 2017 har försäljningen ökat jämfört med tidigare år och är över 10 miljoner kronor.

Vi har fortsatt utveckla våra egenproducerade produkter, utbildningslitteratur, flygkartor, loggböcker och Svenska Flygfält.

Under 2017 har vi genomfört:

- En ny app TMA kartan som täcker hela Sverige, både i IOS och Google.
- Uppdaterade appar för Svenska Flygfält, både i IOS och Google.
- Svenska Flygfält har utökats med sjöflyghamnar.
- PPL litteraturen på svenska
- PPL litteratur på engelska, som kommer att lanseras i januari 2018.
- Anställt säljare som arbetar mot de större bolagen och myndigheterna.
- Utökad varumärkessortimentet med Bose headset, Shell oil, Samsonite väskor, Bigatmo solglasögon mm.
- Fortsatt utbud av kundanpassade flygskolepaket; material, kläder och övrig utrustning

KSAB ser positivt på framtiden med nationell tillväxt och ökad försäljning och en hållbar bolagsutveckling.

VD Susan Fritz